

[Stæhr Johansen.]

som „letkøbt propaganda“. Socialdemokratiet har, særlig efter at den nuværende regering er blevet dannet, haft en påfaldende interesse for forfatningssagen; men hvor alvorlig er den interesse, når man fremsætter et forslag som dette, der kun kan siges at vanskeliggøre forhandlingerne i forfatningskommissionen?

Hvad angår selve forslaget om valgretsalders nedsættelse til 21 år, mener jeg afgjort, at det er et spørgsmål, der bør løses samtidig med spørgsmålet om valgretsalders til folketinget. Det er den principielle indstilling, som socialdemokratiet tidligere har haft, og den, som også må erkendes at være udtryk for det mest hensigtsmæssige, og det er også den indstilling, som vort parti har. Vort parti har jo tidligere, i 1945, afgivet en mindretalsbetænkning, hvori vi siger, at mindretallet — det vil altså sige det konservative folkeparti — er principielt tilhænger af 21 års valgretsalders, men mener, at dette spørgsmål må finde sin afgørelse ved en kommende forfatningsrevision, og det er også det standpunkt, vi står på i dag, idet vi mener, at den kommunale valgretsalders ganske naturligt må følges med valgretsalders til folketinget, og at disse spørgsmål må løses samtidig.

Så er der forslaget om opholdsbestemmelserne. Det må vi fra vor side ligeledes afvise. Det er måske endda et spørgsmål, om opholdsbestemmelserne i den nuværende lov ikke er for milde, fordi den interesse, en borger kan have i kommunens styre, i allerhøjeste grad afhænger af den tilknytning, han har til kommunen. Det må også siges at være ganske urimeligt, at flakkeré, som kun opholder sig i en kommune i de måneder eller uger, da valg finder sted, skal have bestemmelsesret i kommunale anliggender og med hensyn til de retningslinier, hvorefter kommunen skal styres 4 år frem i tiden. Det er da både udemokratisk og urigtigt. Vi må ikke glemme, at disse opholdsbestemmelser stammer fra de allerførste love om det kommunale selvstyre, da man var enig om, at kommunestyre er lokalstyre, at hver kommune er en enhed for sig med sine særlige problemer og med sine særlige vilkår at virke under, og at man må kende og forstå disse vilkår for at deltage i kommunens styre. Det er efter min opfattelse en grundbetragtning, der ikke kan røres, uden at man angriber det værdifulde kommunedemokrati, som vi har her i landet. Jeg må derfor på mit partis

vegne afvise det forslag, som her er fremsat af socialdemokratiet, såvel med hensyn til opholdsbestemmelserne som med hensyn til ophævelse af skattebestemmelserne, idet forudsætningen for hele den valgform, vi har til kommunestyret, er, at vælgerne skal have interesse i de retningslinier, også de økonomiske retningslinier, hvorefter kommunen styres. Når man vil have borgerrettigheder, må man også påtage sig borgerpligter, hvilket på dette område kommuneskatten er et udtryk for.

Som jeg har nævnt, har disse forslag været drøftet indgående i årene, der er gået efter krigen, og jeg kan iøvrigt henhold mig til, hvad mit partis ordfører har sagt ved tidligere lejligheder. Jeg skal kun sige, at mit parti vil foreslå det høje ting at afvise det af socialdemokratiet fremsatte forslag, ligesom vi vil afvise de af kommunisterne fremsatte forslag.

Steen: Foruden spørgsmålet om valgretsalders vedrører jo de forslag, vi her behandler, to andre ting, spørgsmålet om skattebetalingen og spørgsmålet om opholdsbestemmelserne.

Hvad spørgsmålet om skattebetaling angår, finder jeg det rent umiddelbart naturligt og rimeligt, at man søger at inddrive skatten ved hjælp af de midler, myndighederne i den forbindelse har til rådighed, uden forbindelse med valget; men på den anden side gør det noget indtryk på mig, at mange dygtige, samvittighedsfulde kommunalfolk landet over hævder, at der er en værdi i bestemmelsen derigenem, at den rent praktisk altid har vist sig at virke sådan, at forud for ethvert kommunalvalg berigtiges en række skatterestancer, som det ellers ville være forbundet med ikke ringe besvær at få berigtiget.

Hvad opholdsbestemmelserne angår, synes jeg jo nok, der er noget berettiget i det synspunkt, at man for at udøve den kommunale valgret skal have et vist kendskab til den pågældende kommunes forhold, og hvad der slet ikke spiller nogen ringe rolle, et vist kendskab til de kvinder og mænd, der ved det pågældende valg er lejlighed til at stemme på. Men som denne opholdsbestemmelse efterhånden er lempet, er det vist — når vi kommer til at se på det — kun nogle rent praktiske ting, der kan være grund til at beskæftige sig med. Der er det forhold, at man har fået besked om, at man er opført på folketingsvalglisten, og så glemmer at se efter, om man også er på den kommunale liste, om